

Protokoll nr. 1
Kunstinõuete koosolekust 10.1.84

-4-

E. Denissov; balleti "Pihtimus"

3. Kujundite ja kost. kavandite kiirühendamine

T. Härn - "Pihtimuse" lavastuse tutvustamine toimus möödunud hooajal. Balleti teist poolt kirjutades haigestus E. Denissov, kuid praegu ta tegeleb sellega pingsalt ja annab 2 päeva pärast üle II vaatuse lõpu. Jaanuarikuu lõpuks valmib tal ka III vaatuse. Kunstnikutöö on peaaegu lõpetatud. Kordan lavastuse põhimomendid - aluseks on A. de Musset' romaan "Sajandi lapse pihtimus" - kunstniku konflikt kodanliku mõtlemisega, kus puudub fantaasia ja kirglikkus. Oluline on kangelase kõlbeliste väärtuste otsingud, vabanemine rutiinist. Etendus tuleb vaimult ja stiililt romantiline. Eesmärk pole romantika restaureerimine, vaid oma suhte leidmine, üldise hingestatuse saavutamine. A. Demidovi libreto 3 vaatuses on ette nähtud ilma divertismentideta. Tükis on olulisimad kaks poolust I - kõrgema seltskonna raiskav eluviis, II - tungimine vaimsesse sfääri, kus valitsevad balletile iseloomulikud kujundid: unistus, kurbus, südametunnistus, uhkus, armu-

kadedus. Kõik, mis töötab tundemaailmas, on oluliselt seotud valgustega. Lavastus on paljus monoballett, ühe mehe pihtimus. (Octave). Tal on kaks partnerit - Armastatu ja Brigitte, kelle prototüüp oli G. Sand, seltskonna maha jätnud noor lesk. Armastatu roll modifitseerub, ta on ka kõrtsinaine ja surimask. Trupi ülesandeks on kujutada kõrgemat- ja kõrtsiseltskonda. Viis tundi on teostatud vabaplastikas. Vaatuste põhijaotused:

I - Kõrgem seltskond, Kurbus, Kõrts. II - Lootus, Looduseharmoonia ja kunstiideaalide lähenemine, Orgia, Taastulek harmooniasse. III - Väikekodanlik idülli, Tõelisus ja vale, Armastatu surimaskis, lõpuarvestusega, Põgenemine Brigitte'i juurde. Armukadedus, Südametunnistus, Selginemine, Rahunemine, Häbumine, Arusaam.

E. Renter - Kujundus on huvitav ja kaunis. Makett ülima viimistlusega teostatud. Esialgu jäid veel pisut ähmasteks tagapõhjade kasutamise ja stiilide segunemise põhimõtted.

T. Härn - Selles lavastuses hakkab valguse ja värvide mäng oluliselt kaasa rääkima. Projektorite park on aga väga puudulik. Viis erinevat sisetunnet eeldavad viit erinevat valgust äärmiselt, seal peab pidevalt viibima kolm meest. Peategelasi on 9: 4 personaazi + 5 tundi, lisaks kaks korda 8 paari. Proovid toimuvad magnetofoniga - klawiir tuleb hiljem.

E. Klas - Sisu ja maketi poolest "Pihtimus" terendab praegu ilusana. Suurim probleem kujunduses on valgus, kontravalguse kehva olukorra tõttu majas.

J. Mikkel - See tundub olevat teadlikult likvideeritud.

E. Klas - Kuid ^{koige} suurim probleem on tegelikult noodimaterjali laekumine. On olnud mitmeid tähtaegu, 2I. jaanuarile planeeriti II vaatuse lindistamine. Paljude praktikute juuresolekul tuleb praegu resoluutselt küsida - "Pihtimus" on T. Härni esimene suur iseseisev lavastus, kuid materjali pole veel. Peab ju jääma aega ka veel mõtlemiseks. Kas esietenduse planeerimine mai algusesse ei ole petlik tähtaeg? Olemas on õieti vaid pool balletti. 3I. jaanuaril on III vaatuse lindistamine ilmselt ebatõenäoline. "Lendava hollandlase" esietenduse tõttu märtsis on aga orkester veebruaris kinni. Muusikat lõplikult pole, on vaid libreto, ideed ja makett.

T. Härn - Jaanuaris mul on lava seadeproovide alustamiseks. Kuid nüüd anti veel M. Murdmaale luba täiendav ballett välja tuua, millele ma olin vastu. Karta on, et IO. maiks tööpoolest ei jõua esietendust välja tuua, kui veebruaris on vaid 4 päeva, kus võib õhtuti balletitruppi kasutada. Ballett teeb praegu kaasa peaaegu igas operi- ja operetilavastuses. Truppi peab hakkama ilmselt suurendama: lisaks hõivatu - sele on pidevalt vajaka IO naistantsijat - kas haiguste või dekreet-

puhkuste tõttu.

E.Klas - Viimastel aegadel on küll kavas 2 lavastust ooperi ja balleti koostöona. Kuid nuidu ei ole tantsutrupi haaratus üleöö kasvanud. Oleme vaid ehmatavalt palju nihutanud lõplikke tähtaegu.

H.Krumm - Kui mina teatrisse tulin, oli trupis 48 ooperisolisti ja 57 balletitantsijat. Nüüd on muist solistikochti läinud balletile, ooperit "nühib" teha aga põhiliselt 20-liikmeline rühmake.

J.Žigurs - Miks me peame uuslavastusi nii palju tegema ja kiirustama vanade lavastuste mahakandmisega. Nendest on ju ometi kahju.

J.Mikkel - Lisaks kannatab forseeritud plaani puhul uuslavastuste kvaliteet.

H.Krumm - Võtsime ju vastu otsuse, etvoopereid ei või enne repertuaari pabna, kui klaviir laua peal. Kas balletid on eriolukorras? Ja miks kasutatakse "Montmartre'i kannikeses" nii palju tantsijaid?

J.Žigurs - Olen siiani veendunud, et "Müüdnud mõrsjas" on asjatu nii palju balletitantsijaid kasutada. Me viisime sisse ühe tummaitleja ja keegi ei märka üldse vahet. Kuid lavastajal on olnud pretensioone, et tantsijate aravõtmisega kitsendatakse lavastajamõtet.

E.Klas - Helsingis kasutatakse "Jevgeni Onegini" suurtes tantsustseenedes ainult koori.

T.Härm - Ka "Lennus" sai koor väga hästi oma plastiliste ülesannetega hakkama.

E.Erkina - Võtkem siis ja vaadake koos balleti ülesanded operetis ja balletis uuesti läbi.

A.Sõber - E.Erkina ehk saab selle töö juhtimise enda peale võtta,

M.Voites - Ooperis peab balletti tõepoolest tegema ballett. Kuid operetis võiks koori rohkem tantsima panna.

H.Krumm - Kas jutt balleti haaratusest kehtib kogu trupi kohta?

T.Härm - Praegu ületavad paljud meestantsijad oma normi - kordeballet on kõige enam hõivatud. Kuid praegu pole õieti solistide ja trupi vahet. On ainult kategooriad. Naistel lisaks puudumistele kaaluprobleemid. Mehed ei jõua neid enam tõsta - seljad ei kannata välja. Väljaarvatud mõned juhtivad solistid puudutab üleäärane hõivatus kogu truppi. Veel on küsimus - kas Kammerballeti kavas "Naine" kannab üksina kogu kolmandat osa?

V.Paalma - Kuna täiendavas redaktsioonis M.Murdmaa kasutas ära kogu L.Berio muusika, pikene ballett nüüd 26 minutile.

A.Sõber - Saanud G.Sanderilt andmeid "Kabaree" kujunduse mahu kohta ja E.Denissovilt Moskvast teateid "Pihtimuse" valmimise lõplikust ajast, võime teha arvestuse nende lavastuste perspektiivide kohta Kunstinõukogu otsustas - uuslavastuste, lühiooperite "Van Goghi kirjad" ja "Meister Pedro nukumäng" ning balleti "Pihtimus" ku-

jundused ja kostüümikavandid põhimõtteliselt kinnitada.

Kunstiõukogu k i n n i t a s balleti "Pihtimus" lavastus-
brigaadi ja osatäitjad alljärgnevas koosseisus:

Lavastaja ja koreograaf - T.Härm

Dirigent - P.Mägi

Kunstnikud - Boriss Birger ja Pjotr Pasternak(külalistena)

Balletirepetiitorid - Elita Erkina, Aime Leis, Rima Onatskaja

O s a d e s:

Octave - Tiit Härm, Juri Jekimov

Brigitte - Elita Erkina, Kaie Kõrb

Armastatu - Saima Kranig, Tatjana Voronina

De Janet - Viktor Fedortšenko, Janis Garancis, Jevgeni Kirejev

Kurbus - Liliana Grodnikova, Lemme Järvi, Elviira Rossmann

Lootus - Tamara Burova, Tatjana Fomina, Tiina Kripsaar

Armukadedus - Aleksandr Basihhin, Jevgeni Kirejev, Mihhail Netšajev

Uhkus - Oleg Baranov, Mihhail Netšajev

Südametunnistus - Viktor Fedortšenko, Janis Garancis, Vladimir
Kuzmin

Direktor

 /A.Söber/

Protokollis

 /V.Paalana/